

“UW DYNAMISCHE SCHAKEL NAAR VERBINDENDE COMMUNICATIE”

Middelen/Bemiddelen

Kritische vaardigheden voor de coach en trainer

“We worden allemaal geconfronteerd met een reeks grootse kansen, op schitterende wijze vermomd als onoplosbare problemen.”

(John W. Gardner)

Hoe gaan we aan de slag?

- Intro
- Middeling, bemiddeling of mediation
- Het bemiddelingsproces toegelicht
- De kunst van het vragen stellen
- Bemiddeling in de praktijk
- Leerpunten
- Afronding

Intro

- 2belinked, een samenwerkingsverband tussen coaches, bemiddelaars en psychologen/therapeuten.
  - www.2belinked.be
    - Ingrid Larik, www.flexvia-coaching.be
    - Marjan Verheyen, www.oogpunt.org

- Vandaag en morgen ...
  - Kernteam met preferentieel netwerk
  - Geven van workshops/training

- Ons netwerk
  - Bemiddeling vzw, Scheidingschool Antwerpen, SOLVI vzw

Middelen, bemiddelen of mediation

- Video over mediation (2min51)

Middelen, bemiddelen of mediation

□ What's in a name ?

- Middelen = zonder aanwezigheid van een derde
- Mediation = onhankelijke buitenstaander begeleidt het proces
  - De term bemiddeling zorgt vaak voor verwarring...

□ Twee speerpunten

- Voorkomen van conflicten
- Oplossen van conflicten

Middelen, bemiddelen of mediation

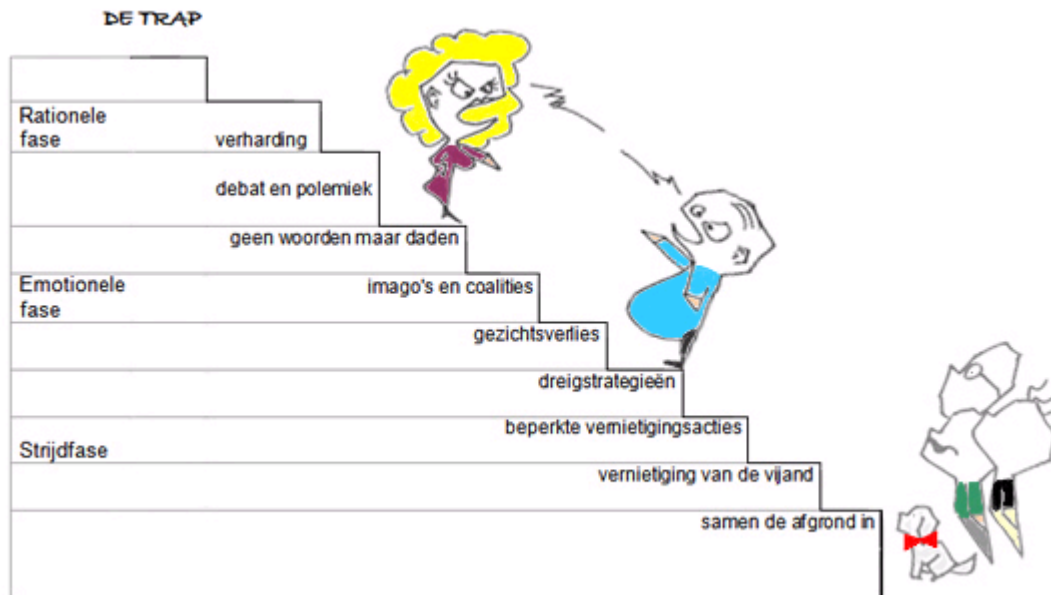
- ❑ Toepassingsdomein(en) ?
  - ❑ In alle sectoren, zowel particulieren als organisaties/bedrijven, interculturele, internationale...
  - ❑ Sociale-, Familiale- en bemiddeling in burgerlijke en commerciële zaken
  - ❑ Vrijwillige en gerechtelijke bemiddeling

Het bemiddelingsproces toegelicht

- De 5 grote fasen in het bemiddelingsproces
  - Prebemiddeling of informatieve fase
  - Kaderzetting en positionering
  - Verduidelijking en inventaris van de (geschil)punten
  - Exploratie van belangen en komen tot begrip
  - Oplossingen zoeken (onderhandelen) en vastleggen in een overeenkomst

Middelen, bemiddelen of mediation

□ Het escalatiemodel van Glasl

Het bemiddelingsproces toegelicht

- ❑ Prebemiddeling of informatieve fase
  - ❑ Aftoetsen of partijen op vrijwillige basis bereid zijn het gesprek aan te gaan met elkaar en of het meningsverschil of conflict wel bemiddelbaar is
    - Afspraken worden gemaakt (houding, honorarium, spelregels...)
    - Bemiddeling is strikt vertrouwelijk
  - ❑ 3 ethische principes
    - partijen nemen zelf de beslissingen – en nemen dus hun verantwoordelijkheid
    - partijen hebben evenveel invloed
    - partijen zijn grondig geïnformeerd

Het bemiddelingsproces toegelicht

- Prebemiddeling of informatieve fase
  - Rol van de mediator/bemiddelaar
    - Meervoudig partijdige opstelling
    - Stuurt op proces, niet op inhoud
      - verschillende fasen doorlopen, oog voor belangen en behoeften partijen
    - Wel verplichting tot informeren
      - desnoods derde partijen erbij betrekken
    - Ook voor communicatie en relatie
      - dialoog aan de gang houden – vertrouwensklimaat scheppen
    - Omgaan met verschillen, conflicten als kritische vaardigheid

Het bemiddelingsproces toegelicht

- Prebemiddeling of informatieve fase
  - Vaardigheden van de mediator/bemiddelaar
    - Actief luisteren en de partijen helpen luisteren naar elkaar
    - Empathie betonen en kunnen omgaan met agressie, emotionele uitbarstingen
    - Partijen helpen om het conflict vanuit elkaars perspectief te leren zien
    - Gesprekstructuur aanbrengen en bewaken
    - Vraagtechnieken (open, verhelderend, confronterend, verbindend, reflectief, wonder- of droomvragen)
    - Parafraseren en samenvatten
    - Spiegelen en procesreflecties weergeven (met lef !)
    - Positief heretiketteren/herkaderen
    - Oog voor context/systeem

Het bemiddelingsproces toegelicht

- Kaderzetting en positionering
  - Opmaak bemiddelingsprotocol
    - Engagement van partijen
  - Wat de bemiddelaar verwacht van de partijen
  - Wat partijen verwachten van elkaar
    - Doelstellingen verduidelijken

Het bemiddelingsproces toegelicht

- ❑ Verduidelijking en inventaris van de (geschil)punten
  - ❑ Conflict in kaart brengen
    - Verhalen en standpunten van alle partijen beluisteren
    - Beleving en emoties uiten
    - Relaties en conflictstijlen tussen partijen in kaart brengen
    - Kaderen en herkaderen van de situatie

Het bemiddelingsproces toegelicht

- Exploratie van belangen en komen tot begrip (verbinding)
  - Zoeken naar belangen, wensen, behoeften en waarden
    - Belang van erkenning
  - Dialoog over gelijkenissen en verschillen
  - Wensen voor toekomstige samenwerking expliciteren
  - De belangrijke 'thema's' van het conflict identificeren ('onderhandelingsagenda')

Het bemiddelingsproces toegelicht

- Oplossingen zoeken (onderhandelen) en vastleggen in een overeenkomst
  - Thema's één voor één bespreken
  - Oplossingsgericht overleg
  - Nieuwe afspraken maken voor samenwerking in de toekomst

- Nieuwe afspraken en concrete actiepunten formaliseren
  - Opvolgingsafspraken maken: hoe de afspraken bewaken?
  - Terugkoppeling naar eventuele opdrachtgever(s): wat en hoe
  - Follow-up bijeenkomst plannen

Bemiddeling in de praktijk

- ❑ Hoe pakken we het aan?
  - ❑ Interactieve oefening – scenario burenruzie
    - 2 partijen
    - Elke partij heeft 1 of 2 medestanders (achter de schermen)
    - 1 bemiddelaar (+observant)
  - ❑ Taak voor jullie
    - Waarnemen en adhv vlaggensysteem feedback geven
    - Noteer je bevindingen

Bemiddeling in de praktijk

- De oefening....1/2u

Impressies en beschouwingen

- Nabespreking oefening
- Inventariseren - flipchart

"No doubt there are other important things in life besides conflict, but there are not many things so inevitably interesting."

Robert Lynd - Amerikaans socioloog (1892-1970)

"UW DYNAMISCHE SCHAKEL NAAR VERBINDENDE COMMUNICATIE"

Interessante literatuur en links

□ Literatuur

- Geweldloze communicatie
- Middelen en bemiddelen
- Bemiddelen voor leidinggevenden
- De 10 vaardigheden van mediation
- Persoonlijk onderhandelen: onderhandelen als avontuur

□ Websites

- www.2belinked.be
- Federale bemiddelingscommissie
- Bemiddeling vzw
- Solvi vzw
- Scheidingschool